

**Quæstionum Canonicarum, In Quinque Libros
Decretalium, Tomus ...**

In Lib. III. Decretalium. In quo agitur De Rebus, quae in iudicium devenire solent, cujusmodi sunt, de vita et moribus Clericorum, ...

Schlüter, Georg

Augustæ Vindelicorum, 1708

Articulus X. De reservationibus clausis in corpore juris.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73045](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73045)

vacare apud *Sedem Apostolicam*, & *vacare in Curia Romana*? quæ questio propter mentionem de hoc in seqq. præmittenda est. In hac quaestione divisi sunt Doctores. Nam aliqui volunt, (ut rectè notat Castropalaus p. 1. tr. 13. D. 2. p. 16.) quòd *Sedes Apostolica* ibi esse censetur, ubi Pontifex, & Curia, seu Cancellaria Apostolica residet, hoc est, permanentem habitationem habet, alii e contra volunt, tunc beneficia propriè *vacare apud Sedem Apostolicam* & *in Curia*, quando eorum reservatio clauditur in corpore juris, & eorum vacatio contingit in Curia Romana per obitum Beneficiati; ubi autem per Extravagantes inducitur eorum reservatio, ac eorum vacatio contingit extra Curiam in partibus, dici tantùm *latè*, ac minus propriè *vacare in Curia*; sic P. Ludovicus Engel l. 3. decret. tit. 5. n. 9. quin. 11. dictum Innocentii in c. *Ego*, de Jurejurando: quòd *ubi Papa est, ibi Roma, & Curia sit*, juxta Covarr. intelligit, si Papa ibi sit cum suis Auditoriis, seu Cancellaria, & Tribunalibus, ac Officialibus suis, quos ad regimen Ecclesiæ adhibet, quibus positus:

524 Not. 1. *Sedem Apostolicam* censeretur esse ibi, ubi Pontifex residet, & assistit, Ecclesiæ gubernaturus; 2. *Curiam Romanam* ac *Sedem Apostolicam*, hic pro eodem sumi, ut vult Castropalaus p. 1. tr. 13. D. 2. p. 16. Nomine autem *Curialium*, venire familiares, servientes Pontifici, & Cardinalibus, ut sunt Judices, Notarii, Advocati, & Solicitatores Curie Romanæ, per quos scilicet literarum Apostolicarum, & aliarum causarum audientia, & expeditio contingit. Hinc colliges, propriè loquendo juxta c. *Licet* & c. *presenti*, de præbend. in 6. beneficium tunc solum vacare *apud Sedem Apostolicam*, si vacet in loco, ubi residet (hoc est, permanentem habitationem habet) Pontifex, & Curia, seu Cancellaria Apostolica, adeoque, non ibi, ubi Pontifex *transcuntes* est, cum, vel *sine* Curia. Nam *Sedes Apostolica* ibi esse censetur, ubi Cancellaria existit, & Pontifex residet, seu domicilium habet; quod non fit, ubi *transcuntes* est, sic Castropalaus cit. n. 4. adeoque per prædictos Canones solum beneficium vacans Romæ, ubi Cancellaria existit, & Pontifex domicilium habet, reservatum esse.

Dixi per prædictos Canones. Nam postea Paulus III. & Clemens VIII, ut videri potest, ut videri potest, apud Castropalaum cit. hanc reservationem extendit, ut beneficium vacans ibi Pontifex est etiam solum *transcuntes*, censetur vacans apud *Sedem Apostolicam* eodem modo, ac sicut Pontifex existeret Romæ, vacaret, quia eorum, qui suam Sanctitatem sequerentur, & eorum qui in Urbe remanerent, una tantùm Romana Curia, & non dua existunt; atque adeo, ibi, ubi Papa existit, censeretur Curiam *in Capite*; alibi verò Curiam, *in Corpore*.

Not. 2. Beneficium *vacare* nihil aliud 525 esse, quàm destitui possessore. Hinc quando contingit beneficium aliquod destitui possessore *in eo loco*, ubi Pontifex cum sua Curia residet, vacare dicitur apud *Sedem Apostolicam*. Et hoc sensu beneficium *vacare apud Sedem Apostolicam* nunc, Intelligi debet in c. *Licet*; & c. *Presenti* de præbend. in 6. Ex quo colliges, juxta citatos Canones beneficium non vacare, esto Beneficiatus ibi moriatur, atque adeo Beneficium possessore destituatur, ubi Pontifex est, cum, vel *sine* Curia, solum *transcuntes*, sic Castropalaus cit. n. 4. dixi juxta citatos Canones. Secus tamen est post decretum Pauli III. & Clem. VIII. ut dictum est num. præced. atque adeo juxta illos Canones noviter extensos.

Not. 3. in c. *Licet* 2. de præbend. in 526 6. reservari *Ecclesias, dignitates, Personatus, & beneficia vacantia apud Sedem Apostolicam*, quin exprimat: *modum vacandi*; cum tamen beneficia Ecclesiastica variis modis *vacare* contingat, ut morte, renuntiatione, translatione, vel depositione Beneficiati. Et ideo Bonifacius VIII. dictam constitutionem in c. *Licet*, per novam constitutionem, quæ habetur c. *Presenti* de Præbend. in 6. in pluribus declaravit: ut dicemus in seqq. his præmissis.

ARTICULUS. X.

De reservationibus clausis in corpore juris.

PRIMA reservatio extat in c. *Licet* 2. 527 de præbendis in 6. quam fecit Clemens III. vel, ut alii volunt IV. ubi sic loqui-

loquitur: licet Ecclesiarum, Personatum, dignitatum, aliorumque beneficiorum Ecclesiasticorum plenaria dispositio ad Romanum noscatur Pontificem pertinere, ita, quod non solum ipsa, cum vacant, potest, de jure conferre; verum etiam jus in ipsis tribuere vacaturis: Collationem tamen Ecclesiarum, Personatum, dignitatum, & beneficiorum, apud Sedem Apostolicam vacantium, specialius coeteris, antiqua consuetudo Romanis Pontificibus servavit: Nos itaque laudabilem reputantes hujusmodi consuetudinem, & eam Auctoritate Apostolicâ approbantes, ac nihilominus volentes, & ipsam inviolabiliter observari: Eadem Auctoritate statuimus, ut Ecclesias, dignitates, Personatus, & beneficia: quæ apud Sedem ipsam deinceps vacare contigerit, aliquis, præter Romanum Pontificem, quacunq[ue] super hoc sit Auctoritate munitus, sive jure Ordinariæ potestatis ipsorum electio, provisio, seu collatio ad eum pertineat, sive literas, super aliquorum provisione generales, vel etiam speciales sub quacunq[ue] forma verborum, receperit (nisi ei sit super conferendis eisdem in Curia Romana vacantibus specialis, & expressâ ab ipso Pontifice summo Auctoritas attributa) conferre alicui, seu aliquibus non presumat. Nos enim, si secus actum, seu attentatum fuerit, decernimus irritum, & inane.

528 Altera est Bonifacii VIII. in c. presentis 34. cod. in 6. ibi: Presenti declaramus edito, statutum felicitis recordationis Clementis Papæ, Prædecessoris nostri, de beneficiis, apud Sedem Apostolicam vacantibus, per alium, quam per Romanum Pontificem minimè conferendis, locum habere in beneficiis, quæ Legati, aut Nuntius Sedis ejusdem, vel quivis alii, ad Romanam Curiam venientes, vel etiam recedentes ab ipsa, obtinere noscuntur, si eos in locis vicinis ipsi Curia mori contingat, quemadmodum si in loco, ubi eadem Curia residet, morerentur.

Idem etsi aliquis Curialis (etiam Ecclesiâ Romanâ vacante) peregrinationis, infirmitatis, aut recreationis, seu aliâ quavis causâ ad locum Curia vicinum secedens, in hujusmodi loco vicino decedat, dummodo ibi (etiam si erat ad ipsam Curiam reverfurus) ejus domicilium, seu domus propria non existat.

Loca verò intelligantur vicina eidem Curia in præmissis, quæ remota ultra duas dictas legales (quas hoc casu sic specialiter volumus computari) à loco, ubi moratur ipsa Curia non existunt.

Sanè, si quis in loco degit ubi Curia, suæ originis domum habens, diem claudat extremum in ea: ipsius beneficia sub prædicto non aliter includantur statuto, quàm, si Curialis esset antea, & ibidem occasione Curia moraretur. Porrò cum Curiam de loco ad locum transferri contingit, si Curiales in itinere, dum Curiam sequuntur eandem, vel in loco, unde recedit ipsa Curia, forsitan remanentes infirmi, rebus inibi eximantur humanis, præmissum statutum (quantumcunq[ue] locus, ubi decedunt ab ipsa Curia sit remotus) ad illorum beneficia se extendit.

His reservationibus accesserunt subinde aliquot constitutiones, eas limitantes. Primo enim Gregorius X. in Generali Concilio Lugdun. Constitutionem, in c. Licet contentam, sic moderatus est in c. statutum. 3. h. t. ut ii, ad quos eorundem beneficiorum, & dignitatum spectat collatio (statuto non obstante prædicto) demum post mensem à die, quo vacarint, numerandum, ea conferre valeant tantummodo per se ipsos, vel ipsis agentibus in loco remoto per suos Vicarios Generales, in eorum diocesisibus existentes, quibus id Canonice sit commissum.

Ad istorum jurium explicationem not. 1. illa beneficia dici Papæ reservata, quorum collationem sibi soli vendicat, ut diximus n. supra, 2. nullas beneficiorum reservationes reperiri in toto decreto Gratiani, ut notat Azor p. 2. l. 6. l. 36. q. 2. Not. 3. quod Concilium Basileense Sess. 13. reservationes, post aratem Gratiani inductas, abolere tentaverit; sed nullo jure, cum, paucis exceptis, fuerit reprobaturum, 4. non esse idem, beneficium esse affectum, & esse reservatum; quamvis enim beneficium per reservationem evadat affectum; non tamen e contra per affectionem evadit reservatum, ut diximus n. 373.

Not. 5. etsi plures Doctores allegati apud Garciam, Curiam Romanam esse dicant, ubi est Papa: alii verò dicant, ibi etiam esse Curiam, ubi est causarum, & literarum Apo-

Apostolicarum audientia, sive, ubi tractantur, & audiuntur causæ, licet ibi non sit Papa, uti colligunt ex Clementina 2. §. *Sane*, de elect. Ubi habetur, quod, si in certo loco causarum, & Literarum Apostolicarum audientiâ remanente Papa alibi moretur, non ibi, sed ubi prædicta fuerit audientia, electio celebranda sit: strictè tamen loquendo, sicut Curia Regis est locus, ubi Rex est cum suis Consiliariis, & aliis, qui ejus lateri assistunt, ut ei consulant in Regimine totius regni, teste Covarruvia, *pract. qq. c. 4. n. 10.* ita Curia Romana seu Apostolica est ibi, ubi est Papa, cum Cancellaria, & tribunalibus, seu Officialibus suis, quos ad regimen Ecclesiæ adhibet, ac proinde tunc Curiam Apostolicam propriè transferri, non tantum, quando Papa aliò discedit, sed quando unà cum Papa, aliò transfertur Cancellaria, cum Tribunalibus & Consiliariis suis, tunc enim, juxta communem modum loquendi, & concipiendi, transferri Curia dicitur, ut tradit Garcia *c. l. n. 391. & seq.* Ubi ait, quòd, quando Papa aliò tantum proficiscitur, non dicitur transferri Curia, sicut quando Clemens VIII. Româ abiit Ferrariam, ad Colloquium habendum cum Carolo V. & Francisco Rege Galliarum.

531 Sed probabilius videtur, quoad effectum reservationis beneficiorum vacantium apud Sedem Apostolicam, sive in Curia, de qua in c. 2. & cit. c. *presenti*, h. t. in 6. reservata censeri, tam beneficia vacantia, ubi est Cancellaria, & audientia causarum, & Literarum Apostolicarum, licet ibi non sit Papa; quàm vacantia in loco, ubi est Papa, quamvis ibi non sit Cancellaria, & dicta audientia, nam revera vacant apud Sedem Apostolicam, quia ubi est Papa, ibi est Sedes Apostolica, secundum Gl. in Clement. *Execrabilis* §. 2. 2. V. *Romana Ecclesia* h. t. Nam, ut declaravit Paulus III. in sua constitutione 36. si contingat Papam aliò proficisci, relicta Romæ Cancellariâ, & Tribunalibus, ac Officialibus, tum locus, ubi est Papa, unam eandemque Curiam constituit cum loco, ubi remansit Cancellaria, & utrobique censetur esse Curia: ibi, *in suo Capite*, hic, *in suo Corpore*: adeoque beneficia illorum, qui sive in loco, ubi Papa est, sive ubi remansit Cancellaria, vel in

loco intra duas dietas inde distante moriuntur, reservata sunt Papæ per supra dictos Canones n. 395. nisi constet illam Pauli III. constitutionem non esse usu firmatam; quibus positis:

Quares 5. quæ beneficia reserventur 532 per c. *Licet* n. 2. de *præbend. in 6. B.* quòd *Ecclesiæ, dignitates, Personatus, & beneficia, quæ vacare contigerit apud Sedem Apostolicam*, hæc reservatio facta est per Clement. 4. Verùm hæc constitutio limitata est deinde per c. *presenti*. de quò 528. ut procedat solum de beneficiis vacantibus apud Sedem Apostolicam, *duntaxat per obitum Beneficiati*, non autem, alium modum vocandi, ut patet ex textu, ibi: *si eos mori contigerit.* 2. Ut illud decretum intelligatur de *omnibus* Beneficiatis (etiam Legatorum, vel Nuntiorum) qui ad Romanam Curiam veniunt, vel ab ea recedunt, si eos *mori* contigerit, vel in loco Romanæ Curie, vel in loco vicino, quod etiam extenditur ad Curiales in simili vicino loco morientes, ex quacunque causa illa concesserit, modò ibi domum propriam non habeant; si autem haberent domum ibi, ubi Curia residet, & ibi moriantur, eorum beneficium sub reservationem c. *Licet* non veniat, nisi antea Curialis fuerit, & ibi occasione Curie moriatur: si verò Curia de loco in locum transferatur, sub dicta reservatione contineantur, beneficia Curialium vacantia morte Curialis, sive Curiam sequatur, sive in loco, ubi aliàs Curia residet, decedat, constat ex dict. c. *presenti*. §. *idem est*, in n. 528.

Præter hæc *not. I.* sub dicta reservatione beneficiorum vacantium apud Curiam non venire beneficia, quæ sunt *de jure Patronatus Laicorum*; his enim nunquam censetur derogare Pontifex, nisi derogatio fiat verbis expressis, sic Gloss. in cit. *Licet*. Ne scilicet à piis foundationibus absterreantur. Et ideo Alexander VII. in Reg. 42. de derogatione juris Patronatus duo statuit 1. ut super impetrando beneficio, *de jure Patronatus Laicorum*, non expediantur literæ concessionis, nisi ponatur expressè, *illud tamdiu vacasse, ut fuerit ad Sedem Apostolicam devolutum, vel ad id Patronorum consensus accedat.* 2. Si contingeret Juri Patronatus derogari per Papam, *fiat ejus mentio*

mentio dispositivè, specificè, ac determinatè, secus non censetur ei quomodolibet derogatum; sed intellige, si Laici jus Patronatus habeant, ex fundatione, vel dotazione, aut adificatione; secus, si alio titulo v.g. privilegio, prescriptione &c. Sic Garcia p. 5. c. 1. à n. 551. Not. 2. sub dicta reservatione nec contineri beneficia regularia 1. quia de his non loquitur textus c. Licet; & sub nomine beneficii in odiosis non comprehenduntur, nisi exprimantur; sic Gonzalez ad 1. Reg. Cancellariæ gl. 9. n. 11. Not. 3. nec beneficia illorum, qui originem, sive domicilium, imò domum ibi conductam habent, ubi est Sedes Apostolica, vel Curia, ut habetur c. presentis de præbend. in 6. juncta Gloss. V. moraretur.

534 Not. 4. sub illa reservatione non venire beneficia Urbis. Nam horum provisio non convenit Papæ juræ reservationis, sed Ordinario. Reservatio enim supponit, quod alius à Papa jure ordinario, beneficio, quod reservatur, providere possit. 5. nec beneficia nunquam vacantia, qualia sunt beneficia de mensa per n. 206. beneficia alteri unita per n. 299. beneficia Ecclesiæ non numerata per n. 280. 6. nec beneficia manualia, tum quia, cum non sint perpetua in Beneficiato, non sunt strictè beneficia, tum quia per revocationem eluderetur reservatio, cum hæc non mutet naturam beneficii manualis. Not. 7. nec venire Episcopatum 1. quia constitutio c. Licet, non loquitur specificè de Episcopatu, & sub nomine dignitas in dispositione odiosa (qualis est reservatio à n. 374.) non venit Episcopatus per n. 4. sic gloss. in cit. c. Licet. V. dignitatum. Unde, si dicatur, Episcopatum ibi comprehendit sub verbo Ecclesiarum, quod denotat Ecclesias Cathedralis, sic dictas, quod illis præfit Episcopus tanquam caput. R. ca, quæ speciali notâ digna sunt, nisi specialiter notentur, neglecta intelligi ut not. gloss. cit. Præsertim in odiosis, sed sic est Episcopatus per n. 4.

Not. 8. juxta Joannem Monachum, & Archidiaconum per, 16. q. 7. c. si quis deinceps, nec venire sub ea reservatione Abbatias, & Prioratus, per quos principaliter reguntur Monasteria, quales sunt Conventuales, non Claustrales. Ve-

Tom. III.

rum additio ad c. Licet habet, hoc non esse receptum à Curia. Not. 9. in illa reservatione non venire presentationem, quæ competit Patrono Laico, ex n. 533. quia ibi nulla fit mentio presentationis, sed tantum collationis, electionis, & provisionis, presentatio autem strictè non est provisio.

Dices: per c. licet, cuilibet, quacun- 535 que autoritate polleat providendi beneficio, si hoc vacet apud Sedem Apostolicam, adimitur potestas ei providendi, nisi habeat facultatem etiam pro casu, quo vacet apud Sedem Apostolicam, illud conferendis sed Patroni, etiam Laici, aliquâ saltem autoritate, beneficio patronato provideant per presentationem, ergo pro casu, quo beneficium patronatum vacat apud Sedem Apostolicam, Patrono adimitur presentatio. R. majorem esse veram de provisione expressa in textu, non autem secus presentatio autem, licet sit etiam aliqua provisio, non est tamen expressa in textu, sicut expressa est collatio, electio. Et quia presentatio Patroni Ecclesiastici habetur in jure instar electionis, & vim ejus habet, ut not. Innoc. apud Gl. in cit. c. Licet. V. Collatio, provisio autem Ecclesiæ vacantis per electionem in cit. c. Licet, reservetur, ab hoc non eximuntur beneficia, quæ sunt de Jure Patronatus Clericorum. Sed intellige, si illud habeant ratione suarum Ecclesiarum, quibus profunt, vel etiam ex fundatione de bonis respectu Ecclesiæ acquisitis; non autem patrimonialibus.

Not. 10. Ex declaratione Bonifacii 536 VIII. in c. presentis, §. loca verò, illum locum hic censeri vicinum Curie, qui à loco, ubi moratur ipsa Curia, ultra duas diætas legales remotas non est. V. hic n. 518. diætae legales significant iter 2. dierum, computatis 20. miliaribus Italicis, quæ juxta Gloss. in c. presentis. V. Legales faciunt simul 4. vel summum 5. miliaria Germanica.

Not. 11. Constitutionem contentam in c. Licet, præter moderationem, quam accepit à Bonifacio VIII. restrictam esse postea ab eod. etiam in c. 35. de præbend. in 6. ut non comprehendat Ecclesias Parochiales vacantes apud Sedem, vacante Sede Apostolicâ. 2. Ut non comprehendat beneficia vacantia

R

apud

apud Sedem vivente Papâ, si de ipsis per eum ante ipsius obitum non fuerit ordinatum, intellige, nisi alia ratione forent reservata; Barbofa *ibid.* n. 4. sic enim loquitur in dict. c. Bonifacius VIII. *si Apostolicâ Sede vacante, aliquas parciales Ecclesias vacare de cætero contrigerit apud ipsam: statuimus, ut de eis (ne ipsarum vacatio diutina periculum valeat animabus afferre) per eos, ad quos pertinet, possit liberè ordinari; constitutione felicis recordationis Clementis Papa, Prædecessoris nostri* (de beneficiis apud Sedem ipsam vacantibus, per alium, quàm per Romanum Pontificem minimè conferendis,) *vel aliâ quavis contrariâ super hoc editâ non obstante. Idem volumus & de illis, quæ ibidem, ipso Romano Pontifice vivente vacabunt, si de ipsis per eum ante ipsius obitum non fuerit ordinatum.*

537 Not. 11. Etiam à Gregorio X. in CC. generali, ut habetur c. *statutum* 3. *eod.* in 6. limitatam esse constitutionem Clementis in dict. c. *Licet*, ut licet beneficia & dignitates vacent in Curia Romana, eo statuto non obstante, Ordinarii eorum Collatores, per se ipsos (vel, si iter agant in remotis, per suos Vicarios generales, in eorum diocesis existentibus, quibus id canonicè est commissum) de illis providere possint, si contingat ipsis non esse à Papa provisum post Menses, à die vacationis numerandum.

538 Volunt aliqui, huic constitutioni Gregorii esse derogatum per Extravag. 1. inter communes, incipientem: *Pia sollicitudinis*, ubi statuitur, quòd beneficia vacantia apud Sedem, etiam post lapsum Mensis sint Papæ reservata: sed de hac reservatione, quoad vim suam, dubitant Zerola in praxi Episc. V. *Beneficium*. §. 3. d. 4. & p. 2. V. *Reservatio*. §. 7. Nicolaus Garcia p. 2. de *Benefic.* c. 1. n. 99. Deinde Barbofa in c. *cit.* c. *statutum* n. 2. cum Aenea de Falconibus, probabiliter negat, illam derogationem ex hac ratione; quia, si Bonifacius VIII. voluisset derogatum juri in c. *statutum*, non inseruisset illud libro sexto decretalium; cum idem dicat in proœmio hujus libri sub finem, *nullas alias, præter illas, quæ inseruntur, aut specialiter reservantur in eo, decretales, aut constitutiones à quibuscunque nostris Prædecessoribus, Romanis Pontificibus, post editionem dicti voluminis promulgatas, recepturi ulterius, aut pro decretalibus habituri.* Confirmat ex eo,

quòd dicta Extravagans 1. sit ejus Bonifacii de anno primo sui Pontificatus, & longè postea fuerit compilatus hic liber sextus, videlicet anno quarto, nonis Martii, & ideo, cum in hoc libro non reperitur inserta dicta Extravagans, signum est quòd ipse Bonifacius, ex aliqua causa motus, voluit textum hunc observari, qui est in c. *Statutum*.

Ex dictis igitur, sequitur 1. si Papa beneficia vacantia in Curia Romana infra Mensem à die vacationis non conferat, posse illa conferri à Collatoribus ordinariis; sic Gonzalez ad 8. *reg. Cancell.* §. 5. à n. 148. Deinde, dicta beneficia in eo casu non posse conferri à Capitulo; cum expressè, in c. *statutum*, potestas illa restringatur ad Collationem Ordinariorum per se ipsos, vel, ubi sunt in remotis, ad eorum Vicarios generales ad hoc canonicè constitutos. V. n. 537.

Sequitur 2. quamvis per illa verba (*statuto non obstante*) in literis Papæ contenta, non tollantur statuta edita à Pontifice, vel confirmata, ut vult Barbofa in *cit.* c. *statutum* n. 4. in hoc tamen casu per verba (*statuto non obstante prædicto*) sublatum esse *statutum Pontificium*, quoad casum in eo contentum, ut colligitur apertè ex verbo: *statuto prædicto*, quo se refert ad *statutum* in c. *licet*, à Clemente factum.

Sequitur 3. per c. *statutum* non sic abrogari constitutionem c. *licet*, ut, si Papa beneficia vacantia in Curia, ante lapsum mensis, non contulit, deinde conferre non possit, re adhuc integrâ, sed tantum, quòd tunc manus Ordinarii non amplius maneat ligatæ per reservationem factam in c. *Licet*, quoad beneficia per obitum Beneficiati vacantia apud Sedem, vel Curiam Romanam, sic Gonzalez *cit.* à n. 143. Garcia de *benefic.* 1. p. 5. c. 1. à n. 97.

Sequitur 4. jurisdictionem voluntariam, quæ competit jure ordinario; ac eam, quæ jure speciali, in hoc differre, quòd ista extra territorium exerceri non possit, ut notat Covarruyas l. 3. *Variarum*. c. 20. à n. 9. & colligitur ex c. *statutum*, ibi; *vel (ipsis agentibus in remotis) per suos Vicarios generales, in eorum diocesis existentibus, quibus id canonicè sit commissum;* secus est, si jure ordinario; nam Episcopus, etiam extra dioccesim existens, conferre potest beneficia in sua diocesi vacantia; sic Covarruyas.

varruvias *cit. n. 8.* & Zerola in praxi Episc. V. *Beneficia. §. ad nonum;* quamvis alteri, quam suo Vicario committere nequeat potestatem, ea beneficia conferendi, ut *not. gloss. V. Canonice,* & tradit Covarr. *n. 6.*

541 Præter hæc not. circa restrictionem Capituli licet, de qua supr. n. 537. contentam in c. *statutum,* & c. *si Apostolica,* ulterius controversiam moveri à pluribus, an per illam Extravag. *Pia sollicitudinis,* de præbendis, inter communes, revocata sit? Nam non esse revocatam docet Gonzalez de *Mensibus,* & *alternativis. §. 5. proæmii n. 128.* Barbof. *3. allegat. 57. n. 24.* & in Extravag. *Pia,* & esse revocatam tenet cum aliis Castropalaus *cit.* tum per Extravag. *Pia,* de præbendis inter communes; tum per Extravag. *ad Regimen,* eod. etiam inter communes; tum per 1. Regulam Cancellariæ; tum denique, quia consuetudine, ac stylo Curia, sic firmatum est, ut beneficia vacantia in Curia, etiam post lapsum Mensis non permittantur ab Ordinariis conferri.

542 Quod per dictas Extravagantes, vel etiam consuetudinem, aut stylum Curia, nihil derogatum sit dispositioni in c. *si Apostolica,* concedit Castropalaus *cit.* & loquitur solum de *cit. c. statutum,* cui vult per prædicta derogatum. Certum pariter est, Capitulo *statutum* non obstat Extrav. *ad Regimen,* cum ejus Autor (Benedictus 12.) voluerit eam esse solum *temporaneam,* & *ad dies vite sue,* ut patet ex textu. Deinde, cum jura sibi contraria potius concilianda, quam corrigenda sint, si conciliatis sine absurdo fieri possit, & Extravagans *Pia* intelligi possit de beneficiis vacantibus apud Sedem, *si vivente Pontifice provideantur intra Mensem,* c. autem *statutum* de iisdem, à *Papa vivente non provisus intra Mensem,* sine omni absurdo vitatur correctio juris, & habetur eorum Conciliatio, ergo.

543 Quod allegat Castropalaus de consuetudine & stylo Curia contrario, non procedit vi juris scripti in Extravag. *Pia,* licet ejusmodi consuetudo eam declaret; & ex hoc c. meo iudicio rectè probatur, quod c. *statutum* sit per Extravag. *Pia* revocatum, si revera sit ea consuetudo, & Curia stylus; at cum dispositio in c. *si Apostolica,* sit posterior Extravagante *Pia* de præbendis inter communes; non hæc illi, sed potius illa isti derogat in his, in quibus contrariatur ei Ex-

Tom. III,

travaganti Garcia p. 5. c. 1. à n. 102. Extravagans autem, quæ incipit: *Eti in temporalium. de præbendis.* inter communes, erat temporalis, & cum suo Conditor expiravit; sic Barbof. *in cit. c. si Apostolica n. 2.* adeoque nec ista præjudicat dispositioni in hoc c. Quæ verò allegantur à Castropalao ex 1. reg. Cancell patebunt ex seqq.

ARTICULUS XI.

De reservationibus extra Corpus Juris.

Cum etiam extra Corpus Juris plures reservationes extrent, 1. in Extravagantibus, de quibus aliqua mentio facta est à n. 522. deinde in aliis Pontificum posteriorum constitutionibus. 3. In regulis Cancellariæ Apostolicæ; 4. In Concordatis Germaniæ; 5. In primis precibus Imperatorum; de singulis dicendum venit.

§. 1.

De reservationibus contentis in Extravagantibus.

Prima est in Extravag. *Execrabilis,* de 544 *præbendis. ex constitut.* Joannis XXII. & continet materiam de pluralitate beneficiorum, de qua jam egimus à n. 341. & constitutionem hujus Extravagantis n. 375. diximus, potius esse *privationem* (cum sit in pœnam delicti;) quam *reservationem.* Altera est in Extravag. *ad Regimen,* eod. inter communes, & hæc fuit solum temporaria, ad vitam constituentis, ut notavimus n. 375.

Reservantur autem per dictam Extravagantem, 1. beneficia quæcunque vacantia per depositionem, privationem, translationem, muneris susceptionem, electionis vel postulationis cassationem, vel admissam renuntiationem Autoritate Papæ Romæ, vel alibi factam; 2. reservantur omnia beneficia vacantia per obitum Cardinalium, Legatorum, seu Nuntiorum, vel aliorum Officialium Sedis Apostolicæ; 3. reservantur, & repetuntur ea, de quibus actum est c. *presenti,* de præbendis in 6. 4. reservantur omnia beneficia secularia, & regularia, prius obtenta, & possessa eorum, qui Autoritate Papæ promoventur ad majores Dignitates, Monasteriorum Regimina, Dignitates, Personatus, Officia, Canonicatus, alia-

R 2